

Latviešu valodas
aģentūra

STĀSTI TE UN STĀSTI TUR!

SPĒLE STĀSTĪŠANAS PRASMJU PILNVEIDEI
8-12 GADUS VECIEM BĒRNIEM

Autori: Vineta Vaivade, Liene Valdmane

2019

SATURS

levads	3
Didaktiskais materiāls spēlei	5
Darbojošās personas un lietas	5
Norises vieta	9
Norises laiks	13
Papildnosacījumi	16

Runa un valoda ir svarīgākais saziņas līdzeklis starp cilvēkiem un ar apkārtējo pasauli. Verbālā runa ir vienkāršākais un pieejamākais veids, kā nodot un saņemt informāciju. Visa mūsu apkārtējā vide ir balstīta uz valodas un dzirdes prasmēm. Labas valodas prasmes ir pamats mūsu komunikācijai un saziņai. Tieši runa ir pamatā domāšanas un mācīšanās prasmēm, kas lielā mērā nosaka cilvēka iespējas gūt panākumus ikvienā profesijā.

Lai attīstītu un pilnveidotu runas prasmes, jāpievērš uzmanība

- neverbālajai komunikācijai,
- elpošanai, artikulācijai, dikcijai,
- monologa veidošanai,
- dialoga veidošanai un sadarbībai ar partneri,
- iztēles rosināšanai, improvizējot darbību dažādās vidēs, spontanitātei.

Runas prasmju attīstībā nozīme ir daudziem faktoriem

- leksikas apjomam un precizitātei,
- gramatisko formu apguvei,
- teikumu konstrukciju izveidei,
- saziņas situācijas izpratnei,
- spējai izmantot visus verbālās un neverbālās valodas līdzekļus,
- atbrīvotībai, motivācijai, pozitīvam emocionālajam pārdzīvojumam.

Runa vienmēr ir uzstāšanās, tāpēc līdzās ar valodu saistītiem jautājumiem jādomā par runas saprotamību, loģiku, savstarpēju sasaisti starp runas daļām, atraktīvu uzstāšanos.

Stāstīšanas prasme ir viena no runas prasmes sastāvdaļām. Stāstīšanas mērķis (nolūks) var būt dažāds:

- informēt, izskaidrot,
- raksturot,
- pārliecināt, brīdināt,
- emocionāli aizraut,
- nodibināt kontaktus un apmainīties ar informāciju u. tml.

Lai varētu izvirzīt un sasniegt runas (stāstīšanas) mērķi, jāsaprot, kas un kāda ir mērķauditorija, un tikai tad jāmeklē valodas līdzekļi, lai nodrošinātu stāstījuma mērķtiecību un kvalitāti.

Stāstīt nozīmē:

- veidot vēstījumu, kurā ir ievads, galvenā daļa un nobeigums, kurā ir notikums konkrētā vietā un laikā un konkrētas personas,
- veidot aprakstu (personas, citas dzīvas būtnes, priekšmeta, dabas objekta vai dabas parādības aprakstu),
- analizēt un interpretēt tekstu, izteikt savu attieksmi un vērtējumu.

Stāstīšanas prasme veidojas mācību procesā. Tāpēc, plānojot stundas mērķi, uzdevumus un norisi, vienmēr jādomā, kā attīstīt runas prasmes, piedāvājot skolēniem dažādus uzdevumus un vingrinājumus. Viens no labākajiem paņēmieniem, kā attīstīt un pilnveidot stāstīšanas prasmi, ir spēle.

STĀSTĪŠANAS SPĒLES IZMANTOŠANA MĀCĪBU PROCESĀ

Spēles mērķis ir pilnveidot skolēnu stāstīšanas prasmi, ievērojot dažādus nosacījumus – adresanta un adresāta lomu, vietu, laiku, komunikācijas kanālu, vienlaikus veicinot iztēli un elastīgi izmantojot starpdisciplināras zināšanas.

Spēli var spēlēt **gan individuāli, gan pāros un grupās**. Tās ilgums ir atkarīgs no dalībnieku skaita un konkrētā uzdevuma mērķa:

- veidot vēstījumu,
- raksturot,
- veidot dialogu.

Pirms stāstījuma var dot uzdevumu padziļināti izpētīt lomu - atrast papildu informāciju, pasaku, dziesmu par konkrēto varoni.

Spēles būtība

1. solis. Dalībnieks/i izvēlas vai izlozē vienu vai vairākas darbojošās personas un lietas.
2. solis. Dalībnieks/i izvēlas vai izlozē notikuma norises vietu.
3. solis. Dalībnieks/i izvēlas vai izlozē notikuma norises laiku.
4. solis. Dalībnieks/i izvēlas vai izlozē notikuma papildnosacījumu.

Atbilstoši nosacījumiem dalībnieks/i veido stāstījumu. Klausītājus var iesaistīt dažādos veidos:

- minēt lomas, norises vietu, laiku, ja sākumā tie netiek atklāti;
- klausoties stāstījumu, pierakstīt interesantākos vārdus, frāzes, saklausīt ietvertos faktus, turpināt stāstījumu (stāstu stafete), zīmēt stāstījumu, izvērtēt pēc konkrētiem kritērijiem, veidot stāstu varoņu portretu galeriju, katram stāstījumam izveidot virsrakstu, reklāmu u. c.

Lai dažādotu spēli, iespējams izveidot tēliem atbilstošu atribūtiķu, vides noformējumu vai izmantot kādu no laika ierobežošanas metodēm. Piemēram, dalībnieks pirms spēles saņem diega spolīti un nogriež pavedienu. Tad tiek izlozētas lomas un citi nosacījumi. Bērna stāstījumam jābūt tik garam, kamēr diegs, tinot to ap pirkstu, nebeidzas.

LAI TOP
BRĪNIŠKĪGI
STĀSTI!

VECMĀMIŅA,
KURA IZAUDZĒJUSI
LATVIJĀ LIELĀKO ĶIRBI

ZĒNS, KURŠ STAIGĀ
UZ ROKĀM

MEITENE, KURA AR VISIEM
GRIB DRAUDZĒTIES

FUTBOLA
BUMBA

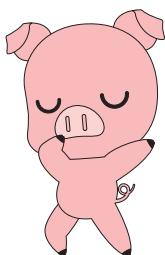

MEITENE AR
ZAĻIEM MATIEM

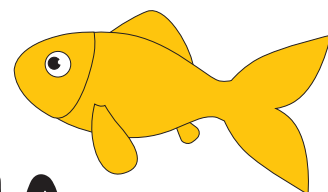

CILVĒKS, KURŠ TIC PILNĪGI
VISAM, KO VIŅAM SAKA

SIVĒNS, KURŠ
PROT DEJOT

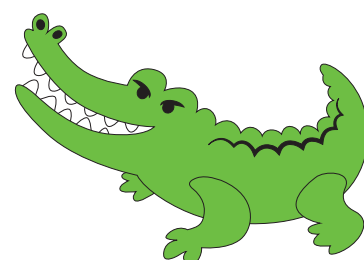
ZELTA
ZIVTIŅA

ZOBU FEJA

NE PĀRĀK
DRAUDZĪGS
KROKODILS

ZĒNS, KURŠ
VISU LAIKU JAUTĀ:
“KĀPĒC?”

MEITENE, KURA VIENMĒR
STAIGĀ BASĀM KĀJĀM

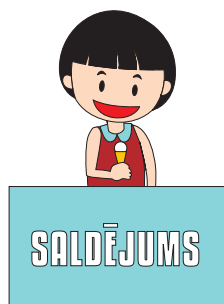
MEITENE, KURA TIC,
KA LAIMĒS LOTERIJĀ

PASAULĒ
GUDRĀKAIS
CILVĒKS

SALDĒJUMA
PĀRDEVĒJA

VECMĀMIŅA,
KURA CEP PASAULĒ
GARŠĪGĀKĀS KŪKAS

SPRĪDĪTIS

ZĒNS, KURŠ SAPROT
VALODU

ZĒNS, KURAM
PATĪK SPĒLĒT TIKAI
DATORSPĒLES

VĪRIETIS, KURŠ STRĀDĀ
MOBILO TĀLRUNU VEIKALĀ

CILVĒKS, KURŠ VĒLAS
IZGUDROT LAIKA MAŠĪNU

SATRAUKTS
ZĒNS

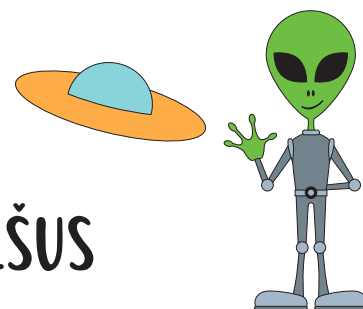

ZĒNS, KURŠ ĻOTI
NEGRIB IET UZ SKOLU

MEITENE, KURA VĒLAS
KĻŪT PAR PASAULSLAVENU
MĀKSLINIECI

PASAULĒ
ĪSĀKAIS CILVĒKS

ZĒNS, KURŠ
IR SATICIS
CITPLANĒTIEŠUS

BURVIS

MEITENE, KURA SKRIEN
ĀTRĀK PAR VĒJU

KLAUNS

CILVĒKS, KURŠ ZĪMĒ
IZCILUS KOMIKSUS

LABĀ
RAGANIŅA,

RŪKĪS,

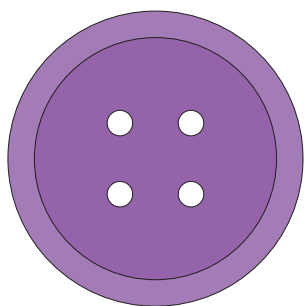

PRINCESE

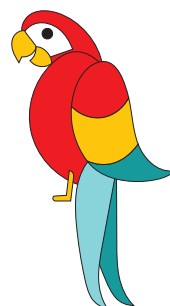

TREŠAIS TĒVA DĒLS

POGA

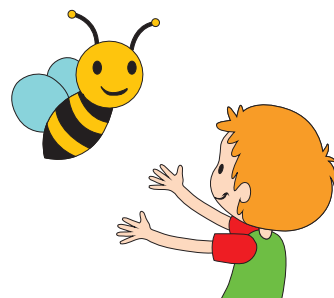
RUNĀJOŠS
PAPAGAILIS

PASAULĒ
GARĀKAIS
CILVĒKS

ZĒNS, KURŠ
DRAUDZĒJAS
AR BITĒM

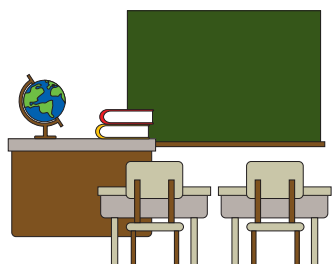
CILVĒKS, KURŠ REGULĀRI
KLAUSĀS PĀRĀK SKAŅU
MŪZIKU

MEITENE, KURAS SAPNIS
IR APBRAUKT APKĀRT
PASAULEI AR

BALTIJAS JŪRAS
KRASTĀ

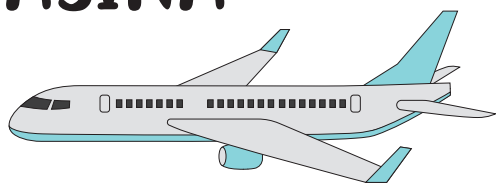
SKOLĀ

ZIEDOŠĀ PĻAVĀ

LIDMAŠĪNA

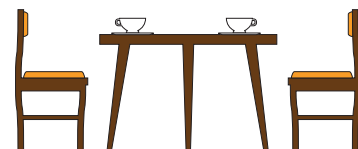

MEŽA
BIEZOKNĪ

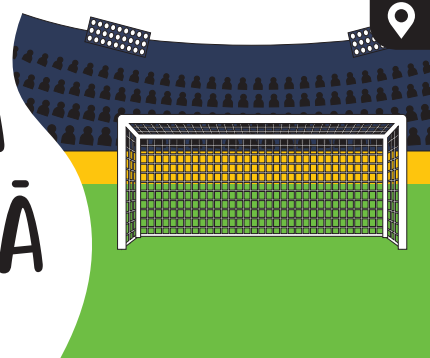

TUKSNESĪ

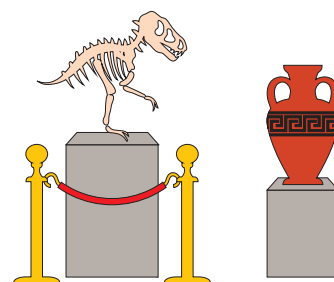
KAFEJNĪCĀ

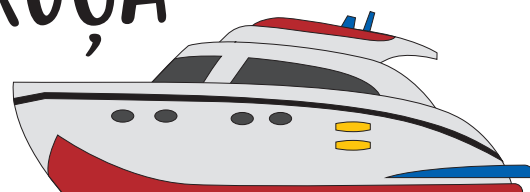
FUTBOLA
LAUKUMĀ

MUZEJĀ

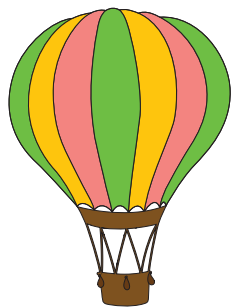

UZ KUĢA

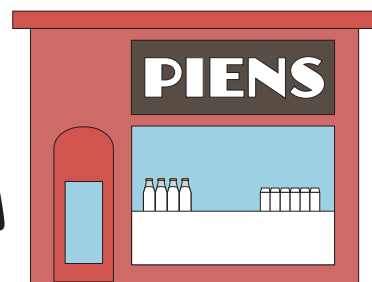

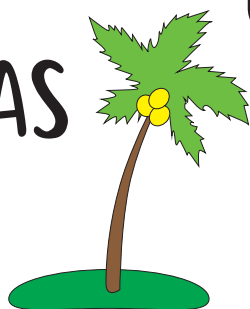
GAISA
BALONĀ

PIENA
VEIKALĀ

UZ VIENTUĻAS
SALAS

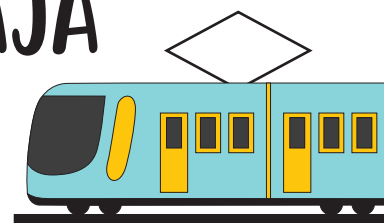
UZ VIENA NO PASAULĒ
AUGSTĀKAJIEM

PREZIDENTA
PILĪ

TRAMVAJĀ

SAPNĪ

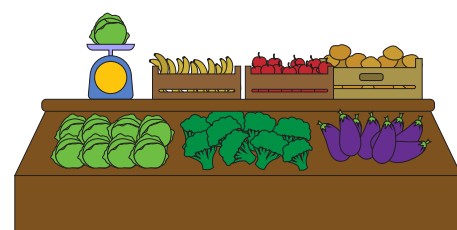
ĀFRIKĀ

DATORSPĒLĒ

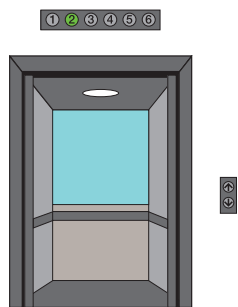

TIRGŪ

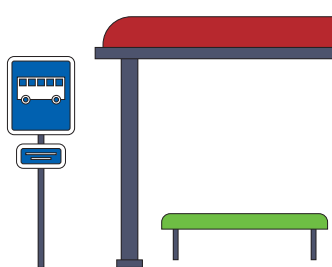

LIFTĀ

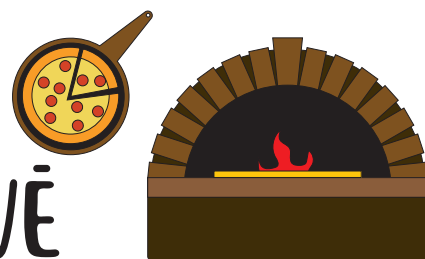

ZOODĀRZĀ

AUTOBUSA
PIETURĀ

PICU
CEPTUVĒ

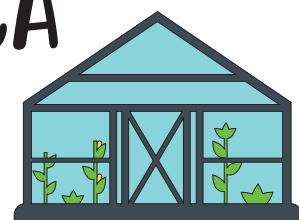

ROTALLIETU
RŪPNĪCĀ

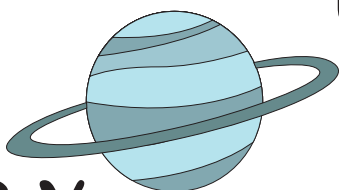
PARKĀ, KURĀ AUG
SIMTGADĪGI

PASAKĀ

SILTUMNĪCĀ

UZ
PLANĒTAS X

CAURĀ LAIVĀ

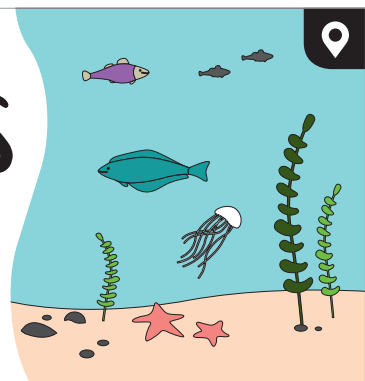

VIRS
NOGRIMUŠAS
PILS

ZEMŪDENS
PASAUĻĒ

TEĀTRĪ

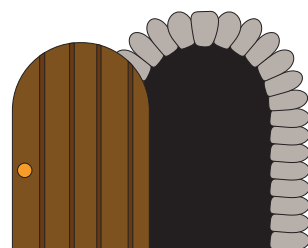

ZIEDOŠĀ
PLAVĀ

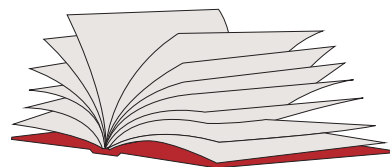
DZĪVOKLĪ

TUMŠĀ
PAGRABĀ

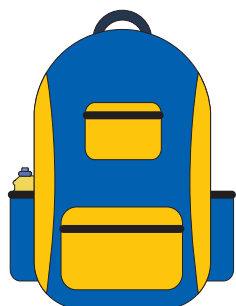

KĀDĀ PAMESTĀ
BŪDĀ

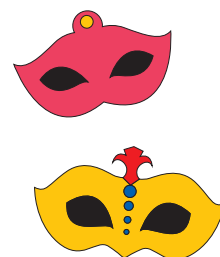
GRĀMATĀ

SKOLAS
SOMĀ

KARNEVĀLĀ

LAIKĀ, KAD CILVĒKI
TIKAI 😊 UN VĒL
NEPRATA DUSMOTIES

KAD KATRAM
PASAUĻĒ BIJA SAVA
BURVJU NŪJĪNA,

DIENĀ, KAD ☀️
UZLĒCA ZILA

KAD PASAUĻĒ VĒL NEBIJA
MOBILO TELEFONU

JĀNU NAKTĪ,

KAD 🐕
DRAUDZĒJĀS AR 🐈

LOTI KARSTĀ
VĀSARAS DIENĀ

STUNDU PIRMS
PUSNAKTS

DIENĀ, KAD UZ ZEMES
NOLAIDĀS 👽 KUGĪS

DIENĀ, KAD ATDZĪVOJĀS
PASAKU TĒLI

RUDENĪ, KAD BIJA LĪDZ
ŠIM NEREDZĒTA RAŽA

DIENĀ, KAD
NEVIENS BĒRNS
NEKLAUSĪJA VECĀKUS

DZIMŠANAS
DIENĀ

NAKTĪ, KURĀ
KRĪT LIETUS

SEN, SEN ...

VAKAR

ŠONEDĒĻ,

KĀDĀ LIETAINĀ
DIENĀ

DIENĀ, KAD BIJA
VIESULŅVĒTRA

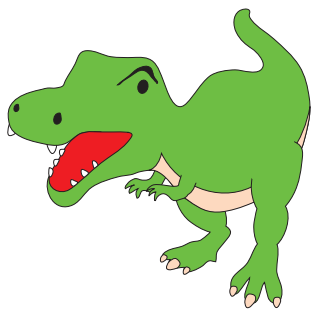
KAD IESTĀJĀS
NAKTS

ZIEMASSVĒTKU
VAKARĀ

KAD CILVĒKIEM
BIJA UN VIŅI
VARĒJA LIDOT

KAD PASAULĒ
VĒL DZĪVOJA
DINOZAURI

KAD TIKA IZGUDROTS
PIRMAIS DATORS

NĀKOTNĒ

TAGADNĒ

10.30

PAGĀTNĒ

DIENĀ, KAD SĀKA
RUNĀT CILVĒKU VALODĀ

BRĪDĪ, KAD KĀDS
PĒKŠŅI IERAUGA

**RAKSTI
DZEJOLI!**

IZVĒLIES DIVUS TĒLUS UN IZVEIDO
VINU SOCIĀLO TĪKLU PROFILU.
UZRAKSTI PIRMO VĒSTULI,
KO VINI UZRAKSTA VIENS OTRAM!

VEIDO STĀSTU, KURĀ KATRS
VĀRDS SĀKAS AR CITU
ALFABĒTA BURTU!

**STĀSTĀ IR
KONFLIKTS**

**TĀ IR TELEFONA
SARUNA**

**RAKSTI
PASAKU!**

IZSTĀSTI STĀSTU
5 TEIKUMOS!

TAS IR STĀSTS AR
LAIMĪGĀM BEIGĀM

TĀ IR SPORTA ZIŅA

**TĀ IR MAZLIET
BĒDĪGA PASAKA**

TĀ IR REKLĀMA

TAS IR APSVEIKUMS

TĀ IR GALVENĀ ZINA VISĀS
AVĪZĒS UN PORTĀLOS

TAS IR FILMAS
SCENĀRIJS

TAS IR GODA
RAKSTS

TAS IR KOMIKSS

TĀ IR LAPPUSE
MĀCĪBU GRĀMATĀ

TĀ IR
DRAUGAM

TĀ IR DATORSPĒLE

TAS IR PLAKĀTS

STĀSTĀ VISS TIEK
PĀRSPĪLĒTS

TĀ IR VAKARA
PASACIŅA,

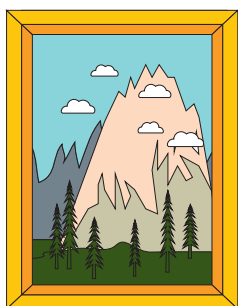
TU ESI VIENS
NO TĒLIEM

TĀ IR PASAKA
AR PAMĀCĪBU

TĀ IR
GLEZNA

TAS IR STĀSTS, KURĀ KATRS
TREŠAIS VĀRDS IR „LABI”

TAS IR AĢGĀRNS STĀSTS –
NO BEIGĀM UZ SĀKUMU

TAS IR STĀSTS, KURĀ TIEK
IESAISTĪTI NE MAZĀK KĀ
10 PILSĒTU NOSAUKUMI

TĀ IR
ENCIKLOPĒDIJA

TO STĀSTA KĀDS
ACULIECINIEKS

